

Investicijų projektų rengimo ir alternatyvų vertinimo reikalavimai

CPVA Viešosios ir privačios partnerystės skyrius
Metodinės pagalbos centras

2016 m. sausio 20 d., Vilnius

ppplietuva.lt

PAFT 67¹ p. reikalavimai dėl IP rengimo ir teikimo

- ✓ Investuojama į **turtą arba infrastruktūrą**, reikalingą viešosioms paslaugoms teikti;
- ✓ Investicijų į investavimo objektus **suma viršija 300 tūkst. Eur** (išskyrus (atėmus) joms tenkantį pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM) ir išlaidas, kurios apmokamos supaprastintai pagal iš anksto nustatytus dydžius (fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas arba fiksuotąsias normas);
- ✓ **Rengiamas pagal** CPVA direktoriaus patvirtintą *Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką*;
- ✓ **Teikiamas kartu su** valstybės arba regiono projekto **projektiniu pasiūlymu**;
- ✓ IP teikiamas **kartu su skaičiuokle** sąnaudų naudos (SNA) arba sąnaudų efektyvumo analizei (SEA) atlikti.

Aprašo 24.2.1 p. nustatyta, kad IP rengiamas ir teikiamas visais atvejais kartu su SNA skaičiuokle.

Nuoroda į dokumentus: <http://www.ppplietuva.lt/teisine-metodine-informacija/metodiniai-dokumentai/>

Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodikos 6 p. reikalavimai dėl alternatyvų analizės

- ✓ Taikoma atrenkant valstybės ir regionų projektus;
- ✓ Investicijų į investavimo objektus **suma viršija 300 tūkst. Eur**;
- ✓ Investavimo objektas – ilgalaikis materialus ir nematerialus turtas:
 - ✓ Pastatai;
 - ✓ Inžineriniai statiniai;
 - ✓ Įrenginiai;
 - ✓ Nematerialusis turtas;
 - ✓ Transporto priemonės.

Aprašo 25.2.1.1 p. nustatyta, kad alternatyvų analizė atliekama taip, kaip nustatyta Kokybės metodikoje.

IP priskyrimas projekto investavimo objekto tipui

IP gali būti priskirtas vienam arba keliems (iki 4) projektų tipams pagal IP biudžeto išlaidas

pagal investavimo objektą, kuriam suplanuota didžiausia lėšų suma (> 50 %)

1 IP tipas

pagal du investavimo objektus, kuriems suplanuota lygiai po 50 % lėšų

2 IP tipai

pagal investavimo objektus, kuriems suplanuota po 25 % (ar daugiau %) lėšų

1-4 IP tipai

pagal investavimo objektą, kuriam suplanuota didžiausia lėšų dalis, nors ir neviršija 25 %, bet > 30 tūkst.Eur

1 IP tipas

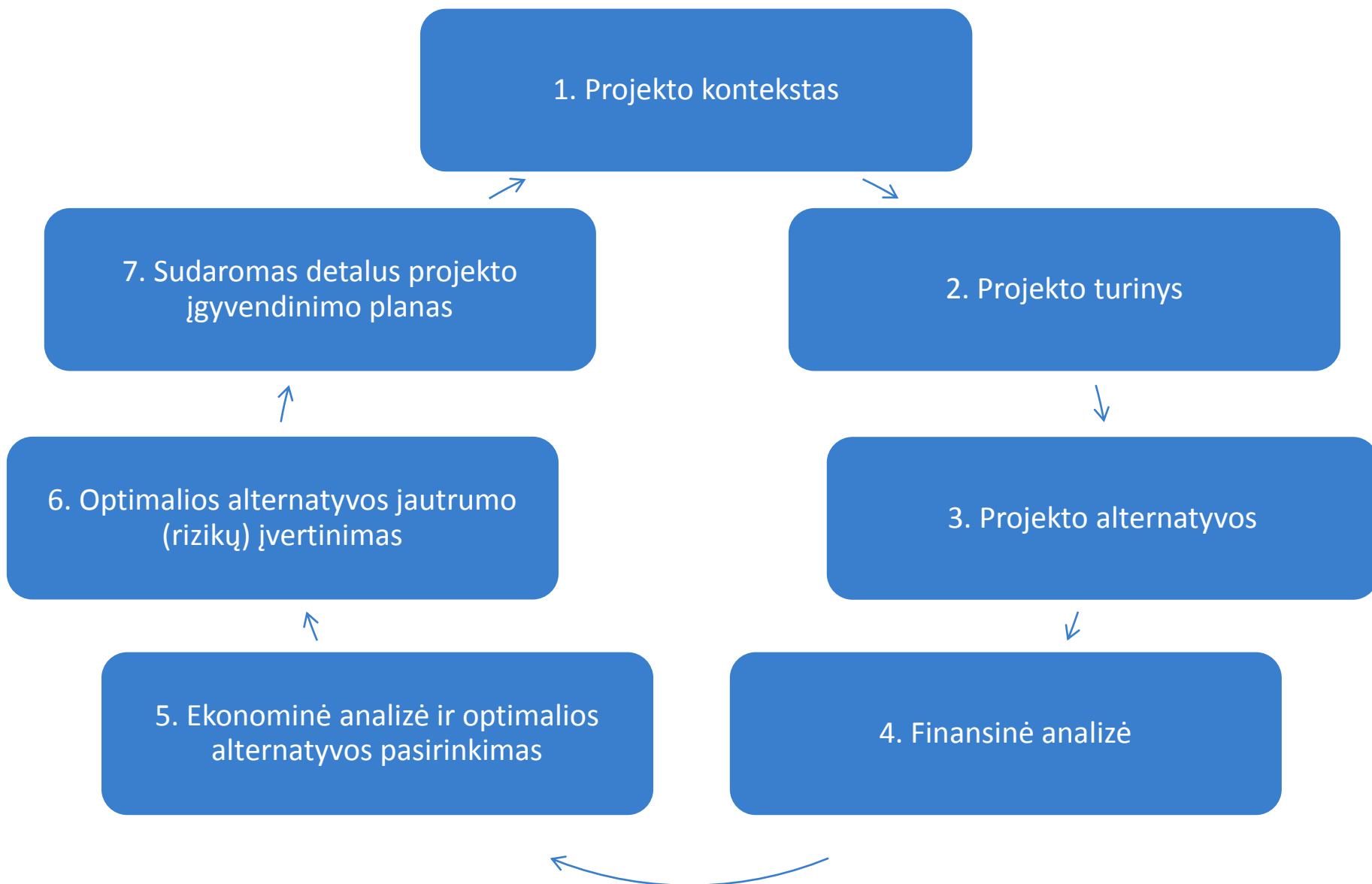
Kodėl reikalingas investicijų projektas?

- ✓ Ieškomas geriausias problemos sprendimo būdas, t.y. atliekama projektui įgyvendinti galimų alternatyvų analizė;
- ✓ Siekiama įvertinti projekto naudą visuomenei, t.y. atliekama projekto socialinė-ekonominė analizė.

Kodėl reikalinga Kokybės metodika?

- ✓ Nurodo, kokios alternatyvos projekte privalomai turi būti išnagrinėtos.

IP turinys

1. Projekto kontekstas

Skirta išorinei ir vidinei aplinkai pristatyti. Detaliai atskleisti projekto kontekstą būtina, siekiant įvertinti projekto turinio (tikslų, uždavinių bei veiklų įgyvendinimo prielaidų ir rezultatų) optimalumą, realumą bei pagrįstumą.

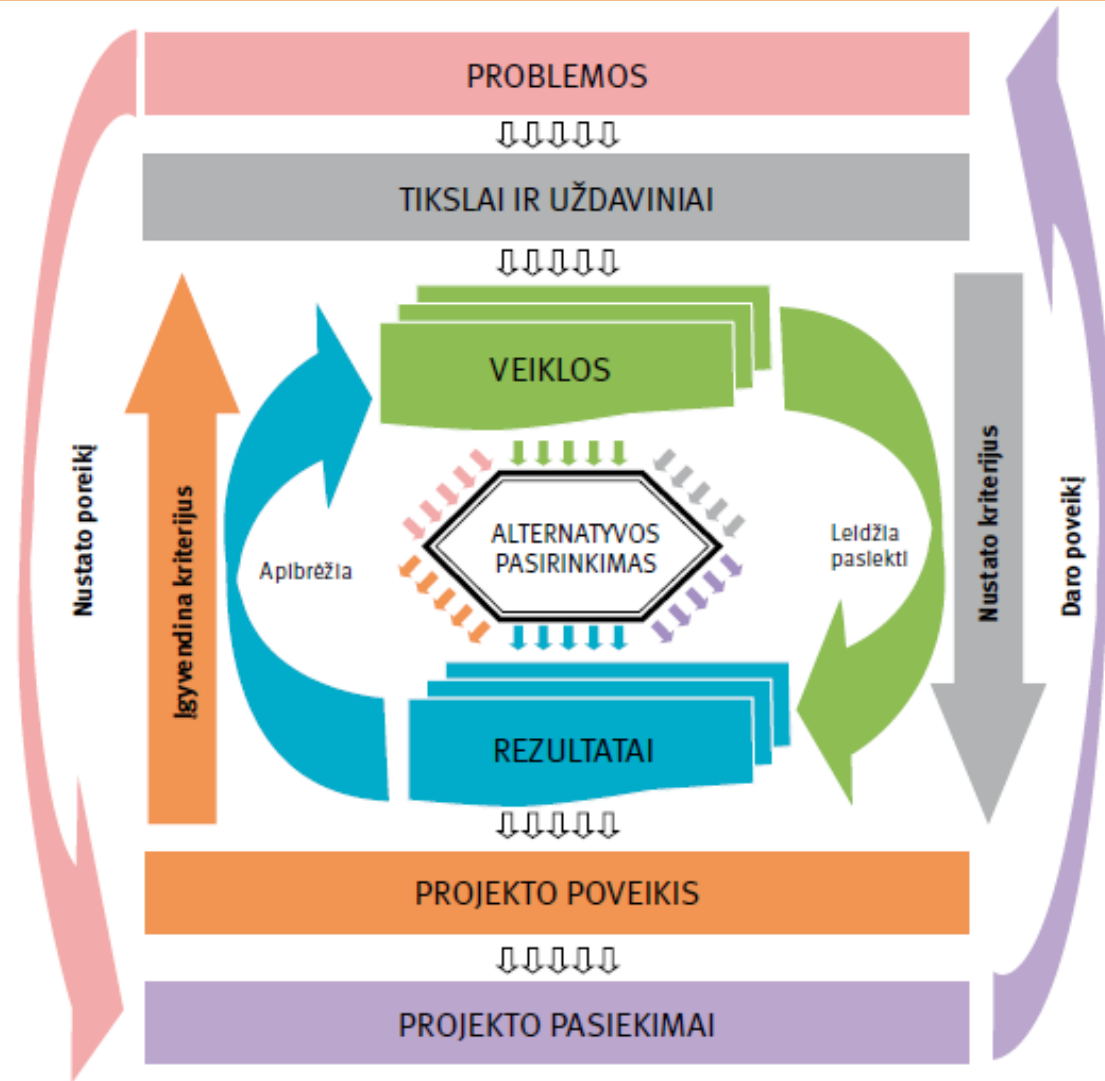
- ✓ Aprašyta socialinė – ekonominė aplinka;
- ✓ Nurodyti teisiniai apribojimai;
- ✓ Įvardintos sprendžiamos problemos;
- ✓ Detalizuoti tikslinių grupių poreikiai.

2. Projekto turinio analizė

Nurodomi visi esminiai projekto turinio elementai tam, kad būtų įmanoma tinkamai suformuluoti ir pasirinkti IP įgyvendinimo alternatyvą.

- ✓ Nurodytas projekto tikslas ir uždaviniai;
- ✓ Sąajos su kitais projektais;
- ✓ Apibrėžtos projekto ribos;
- ✓ Aprašytos tikslinės grupės;
- ✓ Pristatyta projekto organizacija;
- ✓ Nurodyti siekiami rezultatai.

Projekto loginė matrica

3. Projekto galimybių ir alternatyvų analizė

- ✓ Aprašoma esama situacija.
- ✓ **Projektams, kurių vertė didesnė nei 3 mln. Eurų:**
 - ✓ sudaromas „ilgasis“ veiklų sąrašas, t.y. visos galimos veiklos projekto rezultatams įgyvendinti ir tikslui pasiekti;
 - ✓ Išskiriami veiklų vertinimo kriterijai;
 - ✓ Pagal vertinimo kriterijus įvertinamos veiklos;
 - ✓ Sudaromas „trumpasis“ veiklų sąrašas;
 - ✓ Veiklos priskiriamos alternatyvai.
- ✓ **Projektams, kurių vertė mažesnė nei 3 mln. Eurų** iš karto nagrinėjamos alternatyvos pagal Kokybės metodiką.

Pagal Aprašo 10 p. finansuojama veikla

- ✓ Kultūros paveldo objektų kompleksiškas sutvarkymas ir pritaikymas kultūrinėms ir su jomis susijusioms edukacinėms, ekonominėms, socialinėms ir panašioms reikmėms

Projekto investavimo objekto tipas – esamo pastato techninių ir funkcinių savybių pagerinimas

- ✓ Privalomos išnagrinėti projekto įgyvendinimo alternatyvos:
 - ✓ Esamo pastato techninių bei funkcinių savybių pagerinimas;
 - ✓ Esamo pastato pardavimas (nugriovimas) ir naujo, reikalingas technines ir funkcines charakteristikas turinčio pastato įsigijimas;
 - ✓ Įrangos įsigijimas trūkstantoms techninėms ir funkcinėms veiklos charakteristikoms užtikrinti.

Ką daryti, kai iš privalomų nagrinėti alternatyvų toliau (t.y. atlikti finansinę ir socialinę-ekonominę analizę) galima nagrinėti tik vieną projekto įgyvendinimo alternatyvą?

4. Investicijų projektų finansinė analizė

- ✓ Taikomas ataskaitinis laikotarpis – 15 metų;
- ✓ Taikoma finansinė diskonto norma – 4 proc.;
- ✓ Detaliai aprašomi projekto lėšų srautai – investicijos, reinvesticijos, veiklos išlaidos ir pajamos, likutinė vertė, finansavimas ir pan.;
- ✓ Skaičiuoklė automatiškai apskaičiuoja finansinius rodiklius (FGDV, FVGN ir FNIS) pagal įvestus lėšų srautus;
- ✓ Projekto gyvybingumas turi būti **neneigiamas**.

5. Investicijų projekto ekonominė analizė

- ✓ Rinkos kainos į ekonomines skaičiuoklėje konvertuojamos automatiškai;
- ✓ Išorinis poveikis vertinamas pagal **Konversijos koeficientų bei ekonominės-socialinės naudos (žalos) apskaičiavimo metodiką** taikomą sektorių;
- ✓ Skaičiuoklėje pasirinkus ekonominį veiklos sektorių leidžia pasirinkti tik tas naudas/žalas, kurios yra priskiriamos tam sektoriui;
- ✓ Taikoma socialinė diskonto norma – 5 proc. (visais atvejais);
- ✓ Skaičiuoklė EGDV, EVGN ir ENIS apskaičiuoja automatiškai pagal įvestus duomenis;
- ✓ Pasirenkama optimali alternatyva, kurios **EGDV, EVGN ir ENIS didžiausi**:
 - ✓ Skaičiuoklė 3 darbalapyje pati nurodo, kuri alternatyva yra optimali.

6. Projekto rizikos ir jautrumo analizė

- ✓ **Kai projekto vertė viršija 3 mln. Eurų:**
 - ✓ Privalomai atliekama projekto alternatyvos jautrumo analizė;
 - ✓ Skaičiuoklė jautrumo analizę atlieka automatiškai;
 - ✓ Projekto rengėjui IP reikia aprašyti skaičiuoklėje gautus rezultatus.
- ✓ **Projekto rengėjui visais atvejais** reikia parengti rizikų valdymo planą pagal IP rengimo metodikos 7 priede „Projekto rizikų grupės, veiksniai ir rizikų valdymo būdai“ pateiktą lentelę.

7. Projekto vykdymo planas

- ✓ Projekto įgyvendinimo trukmė ir etapai;
- ✓ Pateikiamas projekto veiklų įgyvendinimo grafikas;
- ✓ Nurodoma projekto įgyvendinimo vieta;
- ✓ Aprašoma projekto vykdymo komanda;
- ✓ Pagrindžiamas projekto įgyvendinimo tęstinumas.

Investicijų projekto socialinės-ekonominė naudos vertinimas

(Išorinio poveikio vertinimas)

CPVA Viešosios ir privačios partnerystės skyrius
Metodinės pagalbos centras

ppplietuva^{.lt}

Pasiryzimas sumokėti už 1 val.
apsilankymą kultūros objekte

Pasiryzimas sumokėti už
kiekvieną papildomą 1 val.
apsilankymą kultūros
objekte.

14. Kultūros sektoriaus įverčiai

Pasiryžimas sumokėti apsilankymą kultūros objekte, Eur (2016)

Lankytojų segmentas	Pirma val.*	Kiekviena papildoma val.*
Vietinis lankytojas	7,75	2,63
Regioninis lankytojas	9,04	4,24
Nacionalinis lankytojas	13,16	6,15
Užsienio lankytojas	25,93	15,03
Pėsčiomis atvykstantis vietinis lankytojas	4,31	2,40

* - kai įtraukiamos tik laiko sąnaudų ir TPES vertės.

Elektros
energijos
tiekimo
sistemos
patikimumo
padidėjimas

Dujų
tiekimo
patikimumo
padidėjimas

Energijos
sąnaudų
sumažėjimas
dėl
energijos
šaltinio
pakeitimo

Pastatų
energetinių
charakteristikų
pagerėjimas

Šiltnamio
efektą
sukeliančių
dujų
emisijos
pokyčiai

Nelaimingų
atsitikimų
sumažėjimas

Oro
taršos
pokyčiai

5. Energetikos sektoriaus įverčiai

Išorinis poveikis: energetika

	Palaikoma temp. prieš projektą	Palaikoma temp. po projekto	Norminė temp.	Faktinės metinės išlaidos šildymui situacijoje be projekto	Metinės išlaidos perskaičiuotos norminei temp. palaikyti	Metinės išlaidos šildymui po projekto	Faktiniai metiniai finansiniai išlaidų sutaupymai	Faktiniai metiniai finansiniai išlaidų sutaupymai, perskaičiuoti į ekonomines kainas	Komponentu „Pastatų energetinių savybių pagerėjimas“ skaičiuojama nauda	Ekonominė nauda „EA rodiklių lėšų srautas (realiąja išraiška)“
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) - (6)	(8) = (7) / KK	(9)	(10) = (8) + (9)
Pavyzdys Nr. 1	18°C	18°C	18°C	1000	1000	800	200	177	0	177
Pavyzdys Nr. 2	18°C	20°C	20°C	1000	1300	900	100	88,3	264,9	353,2
Pavyzdys Nr. 3	18°C	22°C	22°C	1000	1500	1000	0	0	441,5	441,5

Pasiryžimas
sumokėti už
padidėjusį
ikimokyklinio
ugdymo
paslaugų
prieinamumą

Pasiryžimas
sumokėti už
pagerėjusią
ugdymo
infrastruktūrą
os ir
paslaugų
kokybę

Pasiryžimas
sumokėti už
padidėjusį
neformaliojo
švietimo
paslaugų
prieinamumą

Pagerintų
įgūdžių dėka
pasiektas
darbo
užmokesčio
padidėjimas

Inovacijų
produktų
komercini
mo vertė

Žinių kūrimo
vertė
(publikacijos
ir citavimas)

Pumpurinių
įmonių
ekonominė
vertė)

3. Švietimo ir mokslo sektoriaus įverčiai

Išorinis poveikis: švietimo ir mokslo įverčiai

3. Pasiryžimas sumokėti už padidėjusį neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą

3.1. Išvengtos auklės samdymo sąnaudos:

2,3 € / Val.

3.2. Pasiryžimą sumokėti vertinant kelionės sąnaudų metodu:

Laiko vertė ne darbo reikalais vykstantiems keleiviams: 3,56 € / val.

3.3. Lengviesiems automobiliams Lietuvoje taikytina transporto priemonės eksploatacinių sąnaudų (TPES) vertė:

0,24 € / km, vidutinis automobiliais keliaujančių asmenų skaičius Lietuvoje: 1,2 keleiviai automobilyje.

- Įverčių reikšmių patiems skaičiuoti nereikia.
- Įverčių reikšmės pateikiamos iki 2063 m.
- Skaičiuojant soc.-ekon. naudą, įverčių reikšmės dauginamos iš paklausos analizės rezultatų, todėl svarbu įrodyti paklausos analizės pagrįstumą.

Klausimai ir atsakymai

Eglė Šilkonė,
Tel. (8 5) 219 1569, el. p. e.silkone@cpva.lt
Justina Giedraitė,
Tel. (8 5) 243 1624, el. p. j.giedraite@cpva.lt